

Tien jaar geleden verscheen het adviesrapport 'Gezond en Goed – Scholenbouw in topconditie' van toenmalig Rijksbouwmeester Liesbeth van der Pol. Veel van haar aanbevelingen zijn de afgelopen jaren opgepakt en vertaald naar de praktijk.

Dit dankzij de inspanningen van een aantal koplopers. Stedebouw & Architectuur vroeg **Marco van Zandwijk** van Kenniscentrum Ruimte-OK een selectie te maken van personen die in het achterliggende decennium scholenbouw, in brede zin, verder hebben geholpen. Van Zandwijk verzamelde in willekeurige volgorde een top-10 van smaakmakers rondom kenmerkende thema's.

SMAAKMAKERS IN DE SCHOLENBOUW

01 OPDRACHTGEVERSCHAP – WICHERT EIKELENBOOM

Bestuurder met kennis van zaken rondom het bouwproces en het werken met prestatie-eisen. Kijkt altijd integraal naar de opgave. Koploper als het gaat om denken en werken vanuit een Total Costs of Ownership benadering (TCO). Was onder andere opdrachtgever van het MFC Atria. Een project waarin aandacht voor de exploitatie leidend is geweest bij te maken keuzes in het ontwerp en bouwproces. Fotografie: Christiaan Krouwels

02 RUIMTE VOOR HET KIND – DAVE ENSBERG-KLEIJERS

Voormalig schoolbestuurder met een duidelijke visie op een optimale ontwikkeling van kinderen. Zijn sterke en overtuigende ideeën staan garant voor een goede inhoudelijke dialoog over maatschappelijke vraagstukken die er echt toe doen. Vanuit zijn huidige functie als directeur/bestuurder bij Jantje Beton op de juiste plek om buitenruimte rondom scholen maximaal inzetbaar te maken voor het spelende kind.

03 DUURZAAMHEID – JUDITH SIEBRING

Kartrekker en dé drijvende kracht achter de succesvolle aanpak van het project 'Duurzame Scholen Overijssel' binnen het programma Nieuwe Energie. Wetende dat een duurzame school meer is dan techniek en gebouwen. De gevolgde programmatische aanpak en bundeling van krachten vormt een mooie leerschool voor de opgaven die nog zullen volgen vanuit het Klimaatakkoord. Meer over deze aanpak elders in deze scholenbouweditie.

04 KWALITEIT CENTRAAL – ROB VAN DER WESTEN

Het aantal personen werkzaam binnen een schoolbestuur dat werk wenst te maken van een kwaliteitsimpuls voor scholen groeit hard. Rob doet dit al jaren voor de openbare scholen in Utrecht. Hij voelt het als zijn verantwoordelijkheid dat kinderen les kunnen krijgen in fatsoenlijke onderwijsgebouwen. Dat wil zeggen: onderwijskundig van deze tijd, duurzaam, veilig, met voldoende speel- en beweegruimte, circulair gebouwd en energieneutraal.

05 ONTWERPEND ONDERZOEK – WILMA KEMPINGA

Beter bekend als Mevrouw Meijer. Aanjager van aandachtig ontwerpend onderzoek om bestaande schoolgebouwen een stralend tweede leven te geven. En met succes. Reeds meerdere schoolgebouwen zijn door een interventie van Mevrouw Meijer daadwerkelijk getransformeerd tot gebouwen die weer helemaal voldoen aan de wensen die het onderwijs in deze tijd aan gebouwen stelt.

06 SAMENWERKING – BÉ SCHOLLEMA

Wethouder in Loppersum en voorzitter van de stuurgroep die invulling geeft aan 'het Scholenprogramma' in Groningen. Van en tussen de mensen. Het was niet voor niets dat wij hem vroegen mee te werken aan het openingsartikel van deze scholenbouweditie. De in het bevestigingsgebied gevolgde aanpak laat zien dat een school een aanjaagfunctie kan vervullen voor de verduurzaming van wijken.

07 INTEGRALE AANPAK – RUUD VAN VLIET

Bevlogen specialist, met kennis van zaken, zonder wie nooit de stappen waren gezet om te komen tot een eerste Rijksprogramma om schoolgebouwen te verduurzamen. Zonder de inzet van Ruud was er geen Green Deal Scholen geweest. Als gevolg van dit programma hebben meerdere gemeenten en schoolbesturen eerste stappen gezet om betekenis te geven aan het begrip duurzaamheid.

08 BELEVING – THOMAS BÖGL

Architect bij LIAG. Ontwierp in de laatste tien jaar toonaangevende scholenprojecten. Projecten waarin de gebruikersbeleving en het onderwijs van de toekomst centraal staan. Projecten als Niekée, IJburg College, Schravenlant Lyceum en het Kindcentrum de Toverberg zijn stuk voor stuk tot de verbeelding sprekende ontwerpen. Ontwerpen die garant staan voor een rijke gebruikerservaring. Fotografie: Hannah Anthonysz

09 INTEGRALE KINDCENTRA – AD VOS

Een gedreven bestuurder bij Pit Kinderopvang & Onderwijs. Werkzaam vanuit de onderliggende gedachte van Kindcentra 2020: Kinderopvang en onderwijs vanuit één visie, één team, één leiding, één organisatie. De basis voor echte Integrale KindCentra (IKC) waar kinderopvang en onderwijs gelijkwaardig aan elkaar zijn. Niet alleen de kracht om een visie te vormen, maar ook de kracht om deze gezamenlijk met partijen tot uitvoering te brengen. Fotografie: Hes van Huizen

10 MEERJAREN-PERSPECTIEF – WIM LENGKEEK

Beleidsadviseur en gangmaker voor gezonde en goede en scholen van het eerste uur. Altijd redenerend vanuit de langere termijn. Wetende dat de vraag naar financiering en onderliggende businesscase begint met het hebben van een goed plan. Sinds kort werkzaam voor Kenniscentrum Ruimte-OK. Zijn kennis en ervaring blijven daarmee de komende jaren inzetbaar voor gemeenten en schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs.

MARCO VAN ZANDWIJK,
Ruimte-OK, landelijk kennis-
centrum voor onderwijs en
Kinderopvang. ruimte-ok.nl

'De personen in deze top tien hebben het aangedurfd om de scholenbouw-opgave vanuit een breder perspectief te bekijken'